

in lahnega serca. Slovenska mera pri petju je večjidel počasna in prav žlahtna. Glasi se eden za drugim rahlo pomikajo in eden v družega prav lahko izplavajo, ter šumljajo kakor perčice v večernem hladu. Upotrebujejo se večkrat trilerji, trojčki (Dreierl) in prednice (Vorschlag), in se večjidel poslednje slovke pri nekterih redkah trepeče poderžujejo. — Vse to bi se mogel vsak slovensk napevar pri domačih, narodnih pevcih sam prepričati. Naj bi poslušal stare slovenske pevce, kakó kako staro narodno pesem živahno povzdignejo, in s kakšnim živim čutilom se jim izlivajo serčnomili glasi, kateri naravnost iz serca v serce seči morajo. Od njih naj bi se tedaj učili; le oni imajo še suho zlato narodnega duha. Zraven naj bi pa tudi vsi slovenski napevarji besede in moč pesmi sami občutili, preden jo zapeti skušajo. Naj bi vsako besedico posebej, in celo pesem skupaj vselej popred dobro preduhtali in preudarili, kakšne čutila so v njej skrite, in kakó bi se naj lepše in naj primernejše z novim napevom odkrile in uresničile. — Zlo napčno, bi rekel, pregrešno je, če se lepe slovenske pesmi s ptujimi napevi šemijo. Marsikteri napevar, če je kakšen cvenk iz kake opere i. t. d. slišal, ki se mu je prilegel, misli da ga mora koj na slovensko pesem obesiti, — in od tod pride, da nam pravih narodnih slovenskih napevov zmiraj bolj pomanjkuje, in novi, ptuji se vedno bolj širijo in domačega duha zatirajo. Slovenci! prijatli! varujmo svoje prelepe, mile glase, — varujmo jih, da nam prepozno žal ne bode! —

A. Praprotnik.

Narodski običaji v Železnikah.

VII. Velikonočne veselice.

(Dalje)

Jero trumo igrajo navadno le fantje, in scer takole. Podajo se, kateri igrati hočejo, na kak pripraven prostor. Tu odberejo med saboj dva, ki se „mostnarja“ imenujeta. Oddaljita se sdaj ta dva ene korake od družih, in se tu natihoma pomenita, kakšne posebne imena bosta imela, n. p. eden je zlata krona in drugi je sreberni venec; al eden zlati perstan, drugi sreberni uhan i. t. d. —

Zdaj se vsi drugi igrajoči sprimejo eden drugemu za roke in se v podolgasti rajdi približajo „mostnarjema,“ pevajoči naslednjo pesmico:

Jera,^{*)} truma,
Jera, truma,
Žive konje vodimo,
Erdeče hlače nosimo,
Hlače niso naše
Hlače so cesarjevo
Cesarjeve —
Kraljeve —

Med tem se sprimeta tudi „mostnarja“ eden za desno in drugi za levo roko, in približajočim pot prestrežeta, da naprej ne morejo. Pervi v rajdi, ki se „vajvoda“ imenuje, jih zdaj upraša:

Al je kaj terden most?

Mostnarja: Kot kamen gost.

Vajvoda: Al gre moja vojska skuz most?

Mostnarja: Še premal je je, in pri tih besedah vzdigneta roke vkviško, da rajda kakor pod obokom skozi gre. Ko zadnji pride, mu „mostnarja“ z rokami pot prestrežeta in in ga od rajde odločita, ter vprašata, al hoče biti to al to, kakoršne imena sta si namreč prilastila. Kterega ime n. p. venec al krono si zbere, ta ga potem na svojo stran postavi, zgodi se pa tako natihoma, da imena noben drugi ne sliši. Drugi gredo na ovink okol, in pevajoči zgoraj omenjeno pesmico, se zopet kakor poprej približajo „mostnarjema,“ ktera jih po omenjenem besedovanju zopet skoz most pustita in zadnjega od rajde zopet nazaj obderžeta. To gre potem tako dolgo, dokler „vajvoda“ cele trume ne zgubi. Zdaj se pa „mostnarja“ z obedvema rokama navskriž primeta, zakaj serditi čez to, da je celo vojsko zgubil, se zdaj „vajvoda“ zapodi z vso silo proti „mostnarjema“ in hoče siloma skozi pre-dreti, kar pa je navadno brez pospeha. Potem tud „vajvoda“ pove, al hoče biti to al to, in zdaj pregledata „mostnarja“ svoje

*) Jera, je morebiti popačeno ime namest: Hura. Opraševal sim enkolko čez to, pa nisim mogel nič natančnega pozvediti. Da pa iz te igre vojaški duh veje, je razvidno. Pis.

ljudi, koliko jih je vsaki nabral. Zdaj pa se „vlečejo.“ Sprimeta se namreč „mostnarja“ tako za roke, da eden proti drugemu gledata. Med njima eden v tla čerto zarisa, ktera velja za méjo. Zdaj se vsakemu „mostnarju“ oklenejo njegovi nabrani, ker se eden za drugim čez pas primejo in se med hrupom narazen vlečejo. Kteri druge čez zarisano čerto k sebi potegnejo, so zmagovavci, in tako je igra končana. —

Orla igrajo fantje in dekleta, se ve, vsaki posebaj. Zmed igrajočih je eden „orel“ in drugi „koklja.“ „Orel“ igra sam za se. „Koklji“ pa se oklene eden čez pas, drugi zopet taistemu in tako kar jih igra eden drugemu. Včasih jih je prav dolga rajda. Zdaj „orel“ pred „kokljo“ stopivši, začne vekati „o lačen, lačen“ in potem smeterje skakljaje gleda, kako bi poslednjega od rajde zasačil; al „koklja“, ktera „orlu“ nasprot veka „o sit, sit“ tako umno svoje brani in pred „orlom“ tu in sem skaklja, da velikokrat dolgo časa mine, preden „orel“ svoj rop, zadnjega zmed rajde namreč, zasači. Ker se igrajoči „koklje“ vedno deržijo, kakor pri ketni ud uda, in se za njo tu in sem vijejo, je to od daleč ravno tako viditi, kakor plavajoča riba v vodi. — Tako igrajo tako dolgo, dokler „orel“, vsih ne polovi, kteri potem na kakem odločenem mestu stojijo. Zdaj si „orel“ in „koklja“ vsaki polovico igrajočih odštejeta in potem se „vlečejo“ ravno tako, kakor po „Jeri trumi.“

(Dalje sledi.)

Neprijudni Lukec.

Lukec se ni hotel s svojimi brati, sestrami, in drugimi otroci zastopiti. Oče so ga opominjali, da naj bode s vsakim prijazen in dober. Ko pa to vse ni nič pomagalo, so mu oče žugali, da ne bo smel več med otroke. Pa tudi s tim niso nič opravili. Oče to viditi, ga pusté zapreti, in celi družini je bilo prepovedano, k njemu iti, alj pa š njim govoriti. U izbi je bilo Lukecu kmalo dolgčas. Večkrat je skoz oknice glavo pomolil, da bi kakega človeka vidil, pa ni bilo čutiti žive duše. Opoldne mu je dekla jesti prinesla. Lukec jo je prijazno nagovoril, ona mu ni odgovo-